

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

ASKERİ HARCAMALAR ve TÜRK SAVUNMA SANAYİ

Hacı Dede Hakan KARAGÖZ

Araştırma Raporu

Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

KONYA
Mart, 2016
www.kto.org.tr

İÇİNDEKİLER

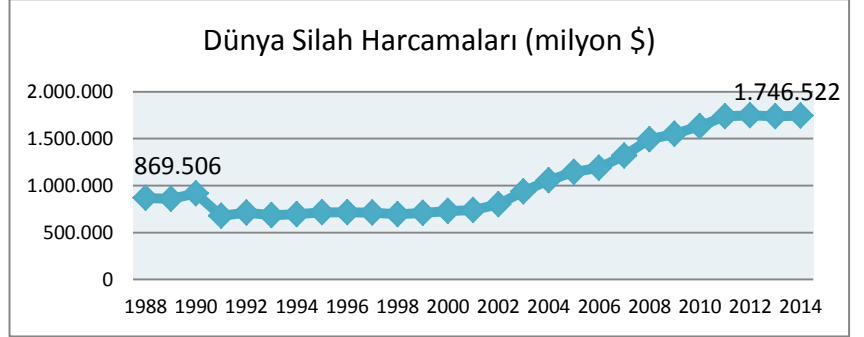
<u>Başlık</u>	<u>Sayfa</u>
1. GİRİŞ.....	3
2. DÜNYA SİLAH HARCAMALARI.....	3
3. SİLAH İHRACATI VE İTHALATI.....	3
4. EN BÜYÜK 10 ÜRETİCİ.....	4
5. SİLAH SATIŞI.....	4
6. TÜRK SAVUNMA SANAYİ.....	5
SONUÇ.....	5
KAYNAKÇA.....	5

1. GİRİŞ

Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI), askeri araştırmalar yapmak üzere 1966 yılında İsveç'te kurulmuştur. Pennsylvania Üniversitesinin 2013 Yılı Küresel Düşünce Kuruluşları Raporuna göre SIPRI, Brookings Enstitüsü, Chatham House, Carnegie Uluslararası Barış Vakfı ve Strateji ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi (CSIS) kuruluşlarının ardından dünya çapında en etkili 5. düşünce kuruluşudur. SIPRI 2014 yılında yapılan askeri harcamalarla ilgili raporunu açıklamıştır.

2. DÜNYA SİLAH HARCAMALARI

SIPRI verilerine göre dünya askeri harcamaları yıllar itibariyle sürekli artmaktadır. 1988 yılında 869,5 milyar dolar olan dünya askeri harcamaları 2014 yılı sonu itibariyle 1,7 trilyon dolara yükselmiştir.

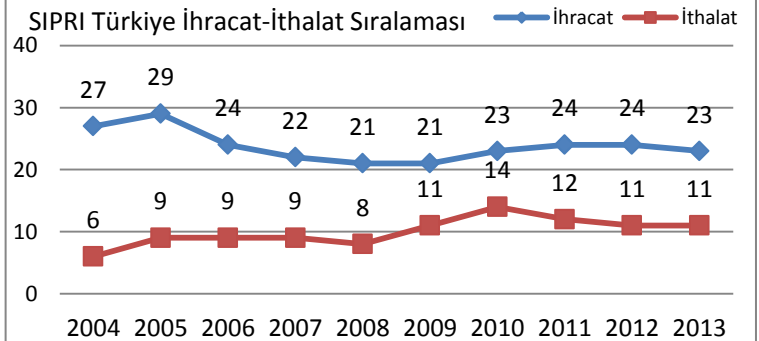
3. SİLAH İHRACATI VE İTHALATI

SIPRI her yıl, askeri alanda yapılan harcamaları ülke ve şirket bazında açıklamaktadır. İhracat ve ithalatta ilk 10 ülke tabloda yer almaktadır.

Türkiye sıralamanın ihracat kanadında ilk 10 ülke arasında yer almazken ithalat kanadında 7. sırada yer almaktadır.

s.	İhracatçı Ülke	Küresel Payı (%)	İthalatçı Ülke	Küresel Payı (%)
1	ABD	31	Hindistan	15
2	Rusya	27	Suudi Arabistan	5
3	Çin	5	Çin	5
4	Almanya	5	BAE	4
5	Fransa	5	Pakistan	4
6	Birleşik Krallık	4	Avustralya	4
7	İspanya	3	Türkiye	3
8	İtalya	3	ABD	3
9	Ukrayna	3	G. Kore	3
10	İsrail	2	Singapur	3

SIPRI verilerine göre Türk savunma sanayinin ihracat ve ithalattaki gelişimi görülmektedir. İhracatta üst basamaklara çıkılıp ithalatta sıralamanın altına inilmesi, savunma sanayindeki yerleşme çabalarının bir sonucudur.

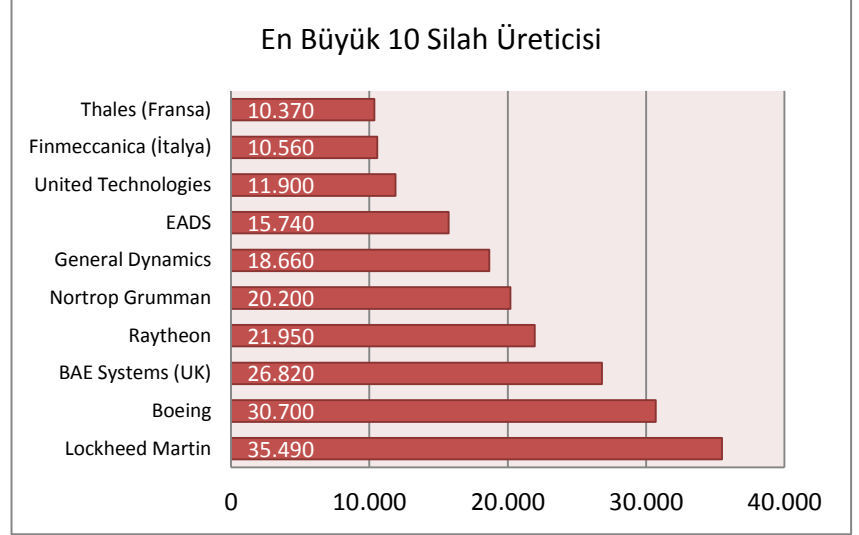

4. EN BÜYÜK 10 ÜRETİCİ

2014 yılı verilerine göre dünyanın en büyük silah üreticisi 35,4 milyar dolarlık silah satışıyla Amerikan Lockheed Martin şirkettir.

İkinci sırada 30,7 milyar dolarlık silah satışıyla Boeing, üçüncü sırada ise 26,8 milyar dolarlık silah satışıyla BAE Systems gelmektedir.

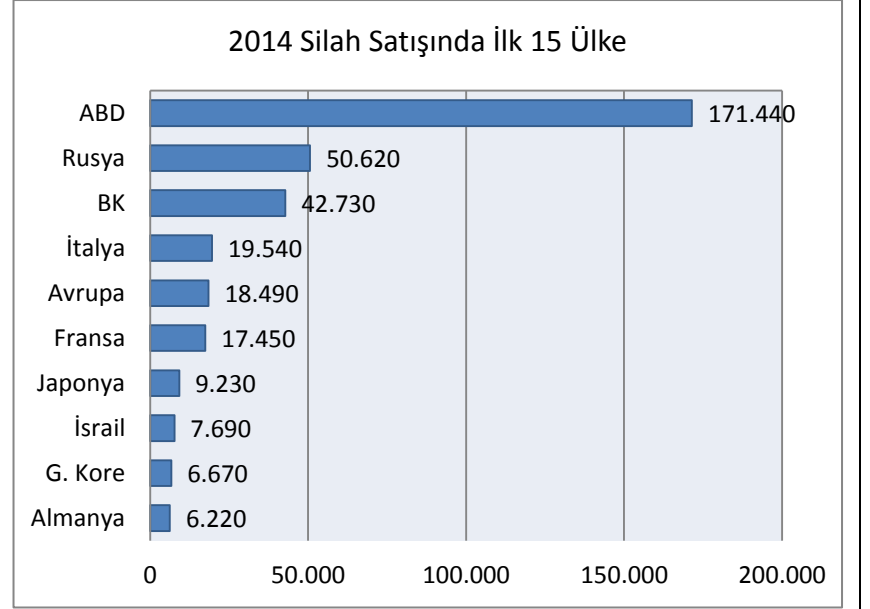
Türkiye'den ise Aselsan ve TAI ilk 100 firma arasına girmiştir.

5. SİLAH SATIŞI

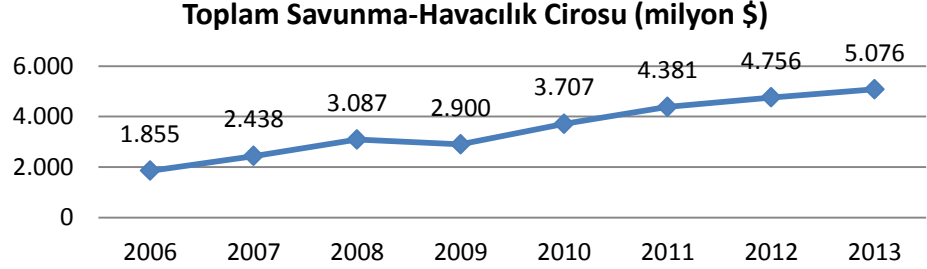
SIPRI Top 100 Silah Üretici Şirketi raporuna göre 2014 yılında silah satışlarında ABD, 171,4 milyar dolarlık satışıyla ilk sırada yer almaktadır. ABD'nin ardından 50,6 milyar dolarlık satış değeriyle Rusya ikinci, 42,7 milyar dolarlık silah satışıyla Birleşik Krallık üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye 1,960 milyar dolarlık ihracatıyla ülkeler sıralamasında 15. sırada yer almaktadır.

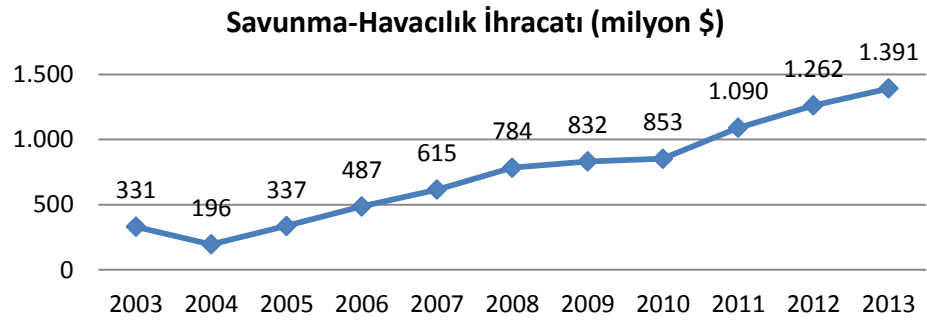

6. TÜRK SAVUNMA SANAYİ

Savunma Sanayi Müsteşarlığı'na göre Türk savunma sanayi 2013 yılında 5,076 milyar dolarlık ciroya ulaşmıştır.

2013 yılı Türkiye'nin savunma-havacılık sanayi ihracatı %609 artarak 1,3 milyar dolara yükselmiştir.

7. SONUÇ

Dünya'da askeri harcamalara ilişkin önemli çalışmalardan biri de Stockholm Uluslararası Barış Enstitüsü (SIPRI)'nin her yıl yayınladığı askeri harcamalar raporudur. Bu rapora göre Dünyadaki silah harcamaları 1988-2014 yılları arasında %100 artarak 1,7 trilyon dolara yükselmiştir. Silah dış ticaretine ülkelerin gelişmişlik düzeylerine göre bakıldığında; silah ihracatında gelişmiş batılı ülkeler yer alırken ithalatta ise daha çok gelişmekte olan ülkelerin ağırlığı dikkat çekmektedir.

2014 yılında silah üreticisi şirketler arasında; 43 şirket ile ABD birinci, 19 firma ile Rusya ikinci ve 9 firma ile İngiltere üçüncü sırada yer almaktadır. Türkiye ise ilk 100 şirket arasına Aselsan'ı ve TAI'yi sokmayı başarmış ve toplam şirket sıralamasında 13. sırada yer almıştır.

Türk savunma sanayi son yıllarda önemli aşamalar kat etmiştir. Savunma Sanayi Müsteşarlığı verilerine göre 2006-2013 döneminde Türkiye savunma ve havacılık alanında ciro olarak %173,6, ihracat olarak ise %185,6 oranında büyüme kaydetmiştir. Ayrıca, Türkiye'nin SIPRI sıralamasına yıllar itibarıyla bakıldığında; ihracattaki sıralamada yeri yükselirken ithalattaki sıralamadaki yeri ise düşmektedir. Bu gelişmeler, Türkiye'deki millileştirme çalışmalarının önemini göstermektedir. Millileştirme çalışmalarının devam etmesiyle hem Türk savunma sanayisinin dışa bağımlılığı azalacak hem de Türk savunma sanayinin Dünya'daki payı artacaktır.

KAYNAKÇA

Savunma Sanayi Müsteşarlığı (SSM)

Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI)